

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobce: V. H. N., narozený X, státní příslušnost X (dále jen X), toho času
v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, Balková 1, 331 65 Tis u
Blatna (dále jen ZZC),

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, IČ
00007064, pošt. schr. 21/OAM, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34
Praha 7,

v řízení o žalobě ze dne 24.4.2023 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12.4.2023 č.j. OAM-243/LE-BA07-HA13-2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včasnou žalobou ze dne 24.4.2023 soudu doručenou osobně dne 25.4.2023 se žalobce domáhal přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 12.4.2023 č.j. OAM-243/LE-BA07-HA13-2023, jehož kopie byla připojena, a kterým bylo rozhodnuto ve věci

jeho žádosti tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon o azylu**), se neuděluje.

2. **V žalobě** nejprve žalobce uvedl, že napadá rozhodnutí v celém rozsahu z důvodu, že jím byla zkrácena jeho práva coby žadatele o udělení mezinárodní ochrany, v důsledku čehož mu hrozí závažná újma. O udělení mezinárodní ochrany žádal především proto, že má důvodné obavy o svůj život a zdraví, jelikož v případě jeho návratu do Vietnamu bude nepochybně vystaven pronásledování ze strany jeho věřitelů. Žalobce si ve Vietnamu zapůjčil nemalý obnos peněžních prostředků od tzv. černých společností, jejichž činnost často zahrnuje lichvu a praktiky vymáhání pohledávek, jež jsou daleko za hranou zákona a zpravidla obnáší násilnou trestnou činnost. Je přesvědčen, že jeho věřitelé, jakožto členové organizované zločinecké skupiny, mají vazby na veřejnoprávní orgány a bezpečnostní sbory ve Vietnamu. Z tohoto důvodu je nanejvýš pravděpodobné, že v případě jeho návratu do Vietnamu nebude ze strany vietnamských veřejnoprávních orgánů poskytnuta adekvátní ochrana před násilnými praktikami jeho věřitelů, přičemž v důsledku této skutečnosti bude bezprostředně vystaven ohrožení jeho zdraví či dokonce jeho života. Žalobce nesouhlasil s tvrzením žalovaného, že občané Vietnamu postižení lichvou se mohou obrátit na policii, aniž by sami čelili trestnímu stíhání či jiné újmě, které žalovaný opírá o informaci MZV ČR č.j. 103966-6/2022-LPTP ze dne 23.2.2022. Toto tvrzení není pravdivé, neboť je mezi obyvateli Vietnamu obecně známo, že černé společnosti jsou ve valné většině nějakým způsobem napojeny na veřejnoprávní orgány (a zejména pak policii), přičemž se vždy obratem dozvědí o tom, že jejich dlužník se domáhá pomoci, a následně se mstí. Obava žalobce z této pomsty mu pak bránila v tom, aby se na příslušné orgány obrátil, což je dle jeho názoru naprosto logické a nemůže mu to být dáváno k tíži.

Žalobce také odmítal, že ho k podání žádosti o mezinárodní ochranu vedly výhradně ekonomické důvody, i když nepopírá, že si chce v České republice (dále jen **ČR**) najít zaměstnání, ze kterého by mu plynuly příjmy pro zlepšení jeho finanční situace, nicméně tento zájem na vydělání peněžních prostředků není motivován pouhou vidinou zlepšení životní úrovně, nýbrž jednou možností, jak se vyhnout závažné újmě na jeho zdraví či životě, která mu v důsledku nesplacení dluhů může být způsobena. Primární důvodem žádosti žalobce o mezinárodní ochranu je tedy důvodná obava z pronásledování, které jednoznačně může vyústit v bezprostřední ohrožení jeho zdraví či života. Nad to, vše je pak jeho rodina, konkrétně těžce nemocný otec a manželka žijící ve Vietnamu, o jejichž zdraví má žalobce rovněž důvodné obavy, neboť jsou opakovaně navštěvováni věřiteli. Ti ho hledají, vyvíjí tlak na jeho rodinu a hrozí, že i jím bude způsobena újma. Žalobce chce tedy rovněž zabránit tomu, aby jeho rodinní příslušníci byli ve Vietnamu podrobeni násilným praktikám vymáhání pohledávek, což v případě jeho nuceného návratu do vlasti nebude možné. Dodal, že se v dluhové pasti ocitl nezaviněně, protože v době, kdy si zapůjčil peněžní prostředky, neměl nejmenší tušení, že jejich činnost je ilegální, a že se často jedná o lichvu s nevybíravým způsobem donucování ke splnění dluhu, a to navíc s úroky, které odporují dobrým mravům. Proto je žalobce toho názoru, že se správní orgán měl jeho žádosti zabývat důkladněji, vzhledem k tomu, že mu hrozí závažná újma, aniž by této zavedl příčinu svým jednáním.

Domnívá se tedy, že uvedl natolik závažné skutečnosti, které měly vést k udělení mezinárodní ochrany, pročez rozhodnutí žalovaného je nezákonné, neboť ten nezohlednil a řádně neprošetřil situaci, v jaké se žalobce nachází, v důsledku čehož mu nebyla udělena mezinárodní ochrana. V návaznosti na to žalobci v případě návratu do země svého původu hrozí závažná újma jak na zdraví, tak na životě, což je v rozporu s § 12 zákona o azylu. K

tomu žalobce dále dodal, že jestliže žalovaný neshledal důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu, měl se důkladněji zabývat možností udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu, protože je přesvědčen, že v jeho případě jsou dány důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení této varianty mezinárodní ochrany. Žalobce má za to, že by bylo nehumánní nuceně jej navrátit do Vietnamu. Nad rámec uvedeného žalobce upozornil, že v jeho případě je přinejmenším dán důvod pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu. V jeho případě jsou totiž dány důvodné obavy, že pokud by byl vrácen do Vietnamu, tak by mu hrozilo skutečné nebezpečí závažné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b), konkrétně kruté, nelidské a ponižující zacházení, přičemž v situaci žalobce nepřichází efektivní využití ochrany ze strany vietnamských veřejnoprávních orgánů v úvahu. K tomu žalobce dodal, že původcem pronásledování nebo vážné újmy nemusí nutně být pouze veřejnoprávní orgány dané země, nýbrž i soukromé osoby, pokud stát není schopen nebo ochoten odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu. Právě to je i jeho případ, protože vietnamské veřejnoprávní orgány vědomě přehlíží ilegální činnost černých společností, a nejsou tak ochotné mu poskytnout ochranu před pronásledováním a vážnou újmu. Žalobce se ohradil proti tvrzení žalovaného, že měl nejdříve využít všech zákonných prostředků, které právní řád jeho vlasti k ochraně práv a svobod jednotlivce poskytuje. Z usnesení Nejvyššího správního soudu (dále jen **NSS**) č.j. 5 Azs 172/2018-28 ze dne 17.1.2019 vyplývá, že po žadateli o mezinárodní ochranu nelze požadovat, aby vyčerpал prostředky ochrany země původu, jestliže lze mít za to, že jeho rezignace na využití ochrany této země se zakládá na opodstatněné nedůvěře vůči jejím veřejnoprávním orgánům. To je i případ žalobce, jehož nedůvěra ve vietnamské státní orgány je zcela opodstatněna obavami z jejich napojení na černé společnosti. Žalobce je toho názoru, že žalovaný neposoudil řádně možnost udělení doplňkové ochrany, přičemž odůvodnění jejího neudělení shledává zcela nedostatečným. Vzhledem k tomuto deficitu odůvodnění je žalobce přesvědčen, že napadené rozhodnutí je po této stránce nepřezkoumatelné. Závěrem navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému.

3. **Napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 12.4.2023 č.j. OAM-243/LE-BA07-HA13-2023** bylo rozhodnuto tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu se žalobci neuděluje. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá mimo jiné, že dne 8.3.2023 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR (dále jen **žádost**). Dne 16.3.2023 poskytl žalobce údaje k podané žádosti a sdělil, že je státním příslušníkem Vietnamu, hovoří vietnamsky. Je bez náboženského vyznání a nemá žádné politické přesvědčení. Nikdy nebyl členem politické strany a ani nebyl politicky aktivní. Je ženatý a bezdětný. Manželka P. T. T. H., nar. X ve Vietnamu, žije na adrese obec X, okres X, provincie X, X. Ve vlasti naposledy žil na stejné adrese. V červenci 2019 letecky odcestoval na Ukrajinu, kde měl pracovní vízum a pracovní smlouvu. V prosinci 2021 odcestoval do Polska, protože mu končila pracovní smlouva i ukrajinské vízum. V Polsku pobýval dva měsíce a v březnu 2022 vycestoval do ČR, kde již rok pobývá nelegálně. Přežíval díky příležitostným pracím, kdy za práci dostal ubytování a stravu. Na území ČR vstoupil vlakem v březnu 2022. V rámci Evropské unie (dále jen **EU**) pobýval nelegálně dva měsíce v Polsku. Měl uděleno ukrajinské pracovní vízum. V dřívější době nežádal o udělení mezinárodní ochrany v ČR ani v jiných státech. Cítí se zdravý, nemá žádná zdravotní omezení ani zvláštní potřeby. O mezinárodní ochranu v ČR žádá z důvodu, neboť je zadlužen. Otec byl těžce nemocný a žalobce si půjčil peníze na jeho léčbu. Nyní je otec nehybný na půl těla a žalobce si půjčil i na cestu na

Ukrajinu. Protože nyní nemůže dluh splácet, žádá, aby v ČR mohl zůstat, pracovat a vydělat na dluhy i svou budoucnost.

Pohovor k žádosti byl s žalobcem proveden dne 20.3.2023 na jeho žádost ve vietnamském jazyce, za přítomnosti tlumočnicka vietnamského jazyka. V průběhu pohovoru žalobce uvedl, že z vlasti vycestoval někdy v červenci 2019. K dotazu, proč Vietnam opustil, uvedl, že na začátku si půjčil peníze na léčbu nemocného otce, ale neměl možnost dluh splácet. Proto chtěl vycestovat do světa a vydělat peníze na dluhy. Jiné důvody k vycestování z vlasti neměl. Od svého vycestování se do Vietnamu zpět nevrátil. Z vlasti vycestoval se svým cestovním pasem a ukrajinským pracovním vízem, které mu zařídila firma, jež mu zprostředkovala práci na Ukrajině. Při odjezdu z Vietnamu ani při hraniční kontrole neměl žádné potíže. K dotazu, zda mu ve Vietnamu hrozí nějaké nebezpečí, sdělil, že se obává o svůj život, pokud by se vrátil bez peněz na zaplacení dluhu. Ti lidé mu nedají pokoj. Když byl ještě ve Vietnamu, věřitelé mu volali a vyhrožovali. Když pak byl na Ukrajině, po manželce mu vzkazovali podmínky k úvěru a že mu nedají pokoj, když nebude dluh splácet. Vyhrožovali mu zabitím, bude-li ve Vietnamu a nezaplatí. S vietnamskými státními orgány ani bezpečnostními složkami neměl žádné problémy a ve vlasti nebyl trestně stíhán. Kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení neměl ve Vietnamu žádné potíže. O mezinárodní ochranu požádal, protože chce v ČR vydělat peníze na splacení dluhů a pak se vrátí do vlasti. Něco málo splatil ze mzdy na Ukrajině, konkrétně 3 % dluhu. K dotazu, proč jen tak málo, uvedl, že si ukrajinskou mzdu nepropočítával, byl rád, že má práci. I když v ČR pobývá již rok, o mezinárodní ochranu požádal až nyní po svém zadržení policií, protože nezná zdejší zákony. Je si vědom, že v ČR pobýval nelegálně, lidé, u kterých zde pracoval, toto nijak neřešili. Nechtěl uvést žádné další skutečnosti, které by měl správní orgán ve svém rozhodnutí zohlednit a na podporu svých tvrzení nedoložil žádné písemnosti. Žalobce uvedl, že se chce seznámit s podklady pro vydání rozhodnutí. Protokol o pohovoru nechtěl zpětně přetlumočit za účelem své kontroly, bez připomínek jej podepsal. V podrobnostech správní orgán odkázal na výpověď žalobce v protokolu o pohovoru.

V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení žalobce je legalizace jeho pobytu na území ČR, neboť zde chce zůstat a pracovat, aby si vydělal na splacení svého dluhu a svou budoucnost, přičemž poté se hodlá vrátit zpět do své vlasti. V současnosti

návrat do Vietnamu odmítá, neboť se obává svých věřitelů.

Žalovaný při posouzení žádosti žalobce, a to také ve vztahu k existenci důvodů pro udělení doplňkové ochrany, vycházel především z jeho výpovědi, a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. Konkrétně vycházel z informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace v zemi Vietnam, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 14. června 2022 a z informace MZV ČR č.j. 103347/2023-MZV/LPTP ze dne 28.2.2023 k č.j. MV-17198-1/OAM-2023, půjčky, úvěry a lichva. Veškeré uvedené informace jsou součástí spisového materiálu k žádosti jmenovaného o udělení mezinárodní ochrany. V souladu s § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen **správní řád**), byla dne 6.4.2023 žalobci nabídnuta možnost se seznámit s podklady rozhodnutí. Žalobce se k seznámení dostavil a s nabízenými informacemi se nechtěl seznámit ani se k nim vyjádřit. Rovněž nenavrhł žádné další podklady pro rozhodnutí ani neuvedl žádné další skutečnosti nebo nové informace, které by měly být v jeho řízení zohledněny.

Po posouzení výše uvedených tvrzení žalobce správní orgán dospěl k závěru, že tento v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Po provedeném správním řízení nedospěl správní orgán k závěru, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce výslovně potvrdil, že ve své vlasti neměl z důvodů uvedených v § 12 písm. b) žádné potíže. O mezinárodní ochranu žádá z důvodu legalizace svého pobytu na území ČR. V ČR chce zůstat a pracovat, aby si vydělal na splacení svého dluhu a svou budoucnost, přičemž poté se hodlá vrátit zpět do své vlasti. V současnosti návrat do Vietnamu odmítá, neboť se obává svých věřitelů.

Skutečnost, že si žalobce správním řízením ve věci udělení mezinárodní ochrany hodlá na českém území legalizovat svůj další pobyt, nezakládá relevantní důvod udělení azylu dle tohoto ustanovení. K podpoře svého rozhodnutí správní orgán odkázal i na citaci části rozsudku NSS č.j. 5 Azs 37/2003 ze dne 22.1.2004 a také na rozsudek NSS č.j. 7 Azs 187/2004 ze dne 24.2.2005. Žalovaný konstatoval, že žalobce měl svou pobytovou situaci řešit jinou zákonnou cestou, nikoli prostřednictvím správního řízení o udělení mezinárodní ochrany. Pro účely legalizace pobytu na území ČR není možné zneužívat specifický institut mezinárodní ochrany formou azylu, který v ustanovení § 12 taxativně vyjmenovává důvody pro udělení azylu a snahu o legalizaci pobytu mezi ně rozhodně neřadí.

K žalobcovým problémům s věřiteli žalovaný konstatoval, že tyto důvody nijak nesouvisí s důvody taxativně stanovenými ustanovením § 12 písm. b) zákona o azylu, tedy s jeho rasou, pohlavím, náboženstvím, národností, příslušností k určité sociální skupině nebo se zastáváním určitých politických názorů ve státě, jehož občanství žadatel má. Důvodem je totiž, jak bylo výše popsáno, výhradně snaha věřitelů vymoci od žalobce dlužnou částku. Pro úplnost žalovaný doplnil, že dle § 2 odst. 6 zákona o azylu platí, že původcem pronásledování je zásadně veřejná moc, což v případě žalobce neplatí, jak již bylo výše objasněno. Původcem pronásledování sice může být i soukromá osoba, to však pouze za předpokladu, že lze prokázat, že veřejná moc není schopna či ochotna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před vážnou újmou. Ani k takovému závěru však nelze v daném případě dospět. V případě žalobce totiž nelze konstatovat, že by mu příslušné státní orgány jeho země původu odmítly poskytnout ochranu jeho osoby, či že by ji nebyly schopny poskytnout, pokud by se na ně s žádostí o takovou ochranu obrátil. Pokud by se tedy žalobce skutečně cítil ohrožen, může se obrátit na příslušné domovské státní orgány s žádostí o sjednání nápravy. Žalovaný v této souvislosti odkázal na informace MZV ČR č.j. 103347/2023-MZV/LPTP ze dne 28.2.2023 č.j. MV-17198-1/OAM-2023, půjčky, úvěry a lichva, z níž vyplývá, že občané Vietnamu mají možnost obrátit se s žádostí o pomoc na příslušné státní orgány a domoci se ochrany své osoby a svých práv. Mezinárodní ochrana přitom může být žadateli poskytnuta teprve v případě, kdy mu byla odepřena ochrana země jeho státní příslušnosti či tato ochrana nebyla ze strany příslušných státních orgánů poskytnuta v odpovídající míře. K tomu, aby mohl být učiněn takový závěr, je ovšem nutné, aby žalobce využil všech zákonných prostředků, které právní řád jeho vlasti k ochraně práv a svobod jednotlivce poskytuje. Žalobce se však na příslušné orgány domovské země s žádostí o pomoc ve věci svých věřitelů neobrátil. Tím, že tak doposud neučinil, současně neprokázal, že by mu domovské státní orgány tuto pomoc odepřely. Současně tím ani neprokázal, že pokud by se na státní orgány s žádostí o pomoc obrátil, že by mu tato pomoc nebyla účinně poskytnuta. Lze tedy jen konstatovat, že žalobce nevyužil všechny zákonné

prostředky k ochraně své osoby, které mu země jeho původu nabízí, a tedy plně nehájil svá práva především v domovské zemi. Správní orgán doplnil, že žalobce, pokud jde o důvody, pro něž lze udělit mezinárodní ochranu, situaci ve své domovské zemi ve skutečnosti nepocitoval natolik palčivě, neboť pokud by tomu tak skutečně bylo, na domovské státní orgány by se s žádostí o pomoc obrátil již před svým odjezdem ze země původu. Toto však neučinil, přičemž o mezinárodní ochranu projevil zájem až po ročním, byť nelegálním pobytu v ČR, a především pak až poté, kdy mu reálně hrozilo vycestování z území ČR, neboť byl zajištěn Policií ČR a následně s ním bylo vedeno řízení o jeho správním vyhoštění. Z rozsudku NSS č.j. 6 Azs 8/2003 ze dne 11.3.2004 pak plyne, že neučinil-li žalobce žádné kroky k využití prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně že by mu byla poskytnuta neúčinně. K tvrzenému dluhu u soukromých věřitelů žalovaný konstatoval, že uvedená skutečnost nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v žádné její formě. V současné chvíli tak správní orgán s ohledem na výše uvedené skutečnosti hodnotil vyjádření žalobce o jeho obavách z věřitelů jako spekulativní a účelově použité, s cílem vyvolat ve správním orgánu domněnku o důvodech azylově relevantních. Žalovaný tak na základě provedeného správního řízení shledal, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a), b) zákona o azylu a azyl se neuděluje.

Z výpovědi žalobce, evidence žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v ČR a ani ze zjištění správního orgánu nevyplývá, že by v ČR byl udělen azyl některému z rodinných příslušníků žalobce ve smyslu tohoto ustanovení. Žalovaný tak konstatoval, že žalobce nesplňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny a azyl se neuděluje.

Žalovaný po pečlivém prověření všech okolností pobytu žalobce na českém území shrnul, že životní situaci žalobce nelze považovat za nikterak mimořádnou a z výše uvedeného jednoznačně vyplývá, že jeho případ není případem zvláštního zřetele hodným, jak to vyžaduje § 14 zákona o azylu, nýbrž případem zcela běžným. Dále žalovaný shrnul, že humanitární azyl není určen ke zřízení pobytového povolení. K tomuto účelu je primárně určen zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, a o změně některých zákonů, v platném znění (dále jen **zákon o pobytu cizinců**). Žalovaný proto konstatoval, že v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobci nezjistil zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu a azyl se neuděluje.

Žalobce neuvedl a ani správní orgán nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Po zhodnocení výpovědi žalobce o okolnostech jeho pobytu ve vlasti před odchodem ze země, posouzení jeho hlavních motivů k odchodu z vlasti a výše citovaných aktuálních informačních pramenů, nedospěl žalovaný k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný posuzoval také otázku, zda žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Z výše uvedených informačních zdrojů je správnímu orgánu rovněž známo, že v zemi původu žalobce neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Z výpovědi žalobce, evidence žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v ČR ani ze zjištění správního orgánu učiněných v průběhu správního řízení nevyplývá, že by v ČR byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce ve smyslu § 14b zákona o azylu. Žalovaný tak na základě

provedeného správního řízení shledal, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu a doplňková ochrana se neuděluje. S ohledem na výše uvedené žalovaný shrnul, že v případě žalobce nebyly naplněny podmínky zákona o azylu pro udělení mezinárodní ochrany a mezinárodní ochrana se tudíž neuděluje.

4. **Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě dne 10.5.2023** mimo jiné uvedl, že považuje námitky žalobce, které uvádí v žalobě za zcela neopodstatněné. Dále odkázal plně na správní spis, zejména na vlastní žádost o udělení mezinárodní ochrany a výpovědi žalobce a na vydané rozhodnutí ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, jako správního orgánu, který postupoval plně v souladu se zákonem o azylu a jednotlivými ustanoveními správního řádu, na rozdíl od mínění žalobce. Jak totiž zcela jednoznačně opakovaně vyložil NSS, např. ve svém rozhodnutí č.j. 2 Azs 66/2008 ze dne 8.1.2009, č.j. 9 Azs 3/2010 ze dne 21. 4. 2010, č.j. 6 Azs 5/2010 ze dne 21.5.2010, nebo č.j. 1 Azs 5/2011 ze dne 28.4.2011, práce ani soukromé vazby cizince v ČR nejsou důvodem ani pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Jak opakovaně NSS vyložil, v případě, že žalobce hodlá realizovat své právo na soukromý život na území ČR, nezbavuje jej to povinnosti dodržovat pravidla stanovená pro pobyt cizinců na území ČR. K žalobcem tvrzenému dluhu u soukromých věřitelů správní orgán konstatuje, že uvedená skutečnost nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v žádné její formě. V současné chvíli tak správní orgán s ohledem na výše uvedené skutečnosti hodnotí vyjádření jmenovaného o jeho obavách z věřitelů jako spekulativní a účelově použité, s cílem vyvolat ve správním orgánu domněnku o důvodech azylově relevantních. Ekonomické problémy v zemi žalobcova původu tak nelze bez dalších okolností považovat za důvodně taxativně stanovenému výčtu důvodů relevantních udělení azylu dle tohoto ustanovení. Žádné takové okolnosti však v případě jmenovaného zjištěny nebyly. Mezinárodní ochrana je pak naprosto specifickým institutem, který slouží k ochraně osob před porušováním jejich nejzákladnějších lidských práv, nikoliv k legalizaci pobytu v ČR. Snahu zůstat v ČR a legalizovat si pomocí žádosti o mezinárodní ochranu pobyt zde, stejně jako obdobné důvody, resp. soukromé či práce apod., rozhodně nelze podřadit k taxativně vyjmenovaným důvodům podle zákona o azylu. Po provedeném správním řízení nedospěl žalovaný k závěru, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování podle zákona o azylu, jak jsme již vpředu popsali. Napadené rozhodnutí je řádně odůvodněno a podloženo příslušnými informacemi o zemi původu a které jsou veskrze aktuální. Nakonec se žalobce s obsahem spisu ani nechtěl seznámit. Žalovaný má proto za to, že se při posuzování žádosti žalobce o mezinárodní ochranu nedopustil žádné nezákonnosti, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem o azylu a správním řádem. Na závěr žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou v plném rozsahu, nárok na náhradu nákladů řízení neuplatil a také souhlasil s projednáním věci bez nařízení jednání.
5. **Ze zaslaného správního spisu vedeného žalovaným v této věci** vyplývá, že skutečnosti uvedené v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ze dne 12.4.2023 i ve vyjádření žalovaného ze dne 10.5.2023 odpovídají obsahu spisu. Podle protokolu o předání rozhodnutí bylo napadené rozhodnutí ze dne 12.4.2023 předáno osobně žalobci dne 14.4.2023.
6. **Dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.),** soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o

právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen **správní orgán**). Dle § 78 odst. 7 s.ř.s. soud zamítne žalobu, není-li důvodná. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí je soud povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Dle § 31 odst. 2, 3 s.ř.s. ve věcech mezinárodní ochrany rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu.

7. Podle § 12 písm. a) a b) **zákona o azylu** azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
8. Dle § 13 odst. 1 **zákona o azylu** rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12.
9. Podle § 14 **zákona o azylu** jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
10. Dle § 14a odst. 1 **zákona o azylu** „Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“
11. Podle § 14a odst. 2 **zákona o azylu** „Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“
12. Podanou žalobou se žalobce domáhal z důvodů shora uvedených zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 12.4.2023, ale soud z níže uvedených důvodů shledal, že žaloba není důvodná. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s.ř.s., jelikož žalobce i žalovaný s tímto postupem souhlasili.
13. Soud nejprve upozorňuje, že pokud jde o břemeno tvrzení v řízení o mezinárodní ochranu, to stíhá žadatele o ni. Po žalovaném se požaduje, aby vhodně kladenými otázkami zjistil, zda jsou žadatelem tvrzené skutečnosti relevantní pro udělení azylu či doplňkové ochrany a tvrzení žadatele podle toho posoudit (viz rozsudek NSS ze dne 19. 8. 2005, čj. 4 Azs 467/2004-89). Pokud jde o břemeno důkazní, to je výrazněji rozloženo mezi žadatele o mezinárodní ochranu a žalovaného. Prokazovat jednotlivá fakta je primárně povinen žadatel, nicméně správní orgán je současně povinen zajistit k dané žádosti o mezinárodní ochranu maximální možné množství důkazů, a to jak těch, které vyvracejí tvrzení žadatele, tak těch, co je podporují. V častých případech však správní orgán rozhoduje za důkazní

nouze, tedy, kdy žadatel ani žalovaný není schopen doložit, či vyvrátit určité tvrzení nebo skutečnost žádným přesvědčivým důkazem.

14. Následně se soud zabýval námitkou nesprávného posouzení otázky naplnění důvodů přiznání azylu dle § 12 zákona o azylu. Soud musí souhlasit s argumentací žalovaného uvedenou na straně 3-5 napadeného rozhodnutí, neboť žalobce uvedl, že nikdy nebyl členem žádné politické strany a nebyl nijak politicky aktivní. I samotná skutečnost, že žalobce výslovně potvrdil, že z důvodů obsažených v § 12 zákona o azylu neměl žádné potíže v zemi původu, svědčí o tom, že zde nejsou naplněny podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Žalobce vycestoval z Vietnamu na základě svého cestovního dokladu a sám uvedl, že o mezinárodní ochranu požádal z důvodu legalizace svého pobytu na území ČR s tím, že má obavy z pronásledování ze strany věřitelů ve Vietnamu.
15. K tomu soud uvádí, že zákon o azylu v § 2 odst. 6 jasně stanoví, že: *„Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.“* Jak z citovaného vyplývá, původcem pronásledování ve smyslu zákona o azylu se rozumí státní orgán, strana či organizace ovládající zemi původu žalobce. V tomto případě se ale jedná o soukromou osobu, která může být původcem pronásledování pouze, pokud lze prokázat, že veřejná moc nemůže zajistit ochranu před takovýmto pronásledováním. Taková skutečnost však nebyla zjištěna žalovaným v rámci správního řízení, ani žalobce ji neuvedl.
16. Z výpovědi žalobce a z žaloby nevyplývalo, že by se se svými problémy s věřiteli obrátil na příslušné státní orgány ve Vietnamu i přesto, že z Informace MZV ze dne 28.2.2023 č.j. MV-17198-1/OAM-2023 vyplývá, že státní orgány Vietnamu se snaží s černými společnostmi poskytující nezákonné úroky bojovat. Občané Vietnamu také mají možnost obrátit se s žádostí o pomoc na příslušné státní orgány a domoci se ochrany své osoby a svých práv. Tím, že se žalobce na příslušné orgány v zemi původu neobrátil a současně ani neprokázal, že by mu domovské státní orgány tuto pomoc odepřely, není možné aplikovat § 12 zákona o azylu. V případě pronásledování žalobce ze strany věřitelů, tak nebyly naplněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, proto jsou námitky žalobce týkající se § 12 zákona o azylu nedůvodné.
17. Tzv. humanitární azyl je kombinací neurčitého právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je „případ zvláštního zřetele hodný“ a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy „lze udělit humanitární azyl“ představuje správní uvážení. V daném případě soud vycházel z rozhodnutí NSS ze dne 20.12.2005 č.j. 2 Azs 36/2005-48, v němž je uvedeno, že *„správní orgán uděluje humanitární azyl (§ 14 zákona o azylu) v mezích svého správního uvážení; na udělení této formy azylu nemá žadatel subjektivní právo. Rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu není sice vyloučeno ze soudního přezkoumání, ale soud se rozhodnutím může zabývat jen v omezeném rozsahu, totiž z hlediska posouzení, zda v řízení nedošlo k vadám, které mohly mít za následek nezákonné rozhodnutí (§ 78 odst. 1 s.r.s.), tedy z hlediska dodržení práva na spravedlivý proces.“* Dále soud poukazuje na rozhodnutí NSS ze dne 19.7.2004 č.j. 5 Azs 105/2004-72, v němž je uvedeno, že *„ust. § 14 zákona o azylu je kombinací neurčitého právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je "případ zvláštního zřetele hodný" a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy "lze udělit humanitární azyl" představuje správní uvážení.“*

18. V tomto smyslu soud dále odkazuje na rozsudek NSS ze dne 22.1.2004, č.j. 5 Azs 47/2003 – 48, z něhož plyne že „*V otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kritéria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (prejud. III. ÚS 101/95).*“ Zdejší soud je tak oprávněn přezkoumat pouze to, zda žalovaný při posuzování možnosti udělit humanitární azyl postupoval v souladu se zákonem. Ze správního spisu vyplynulo, že žalovaný zkoumal, zda v případě žalobce nebyly dány důvody pro udělení humanitárního azylu, a dospěl k závěru, že tomu tak není. Udělení humanitárního azylu spočívá na volné úvaze příslušného správního orgánu a rozhodnutí tak soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu. Žalovaný řádně zjistil a posoudil jak osobní situaci žalobce, tak i stav v jeho zemi, a pokud sám z toho nedovodil důvody pro udělení humanitárního azylu, je takové rozhodnutí v jeho pravomoci. Touto otázkou se žalovaný zabíral velice zevrubně na str. 6 napadeného rozhodnutí, kde vzal rovněž v potaz jím veškeré zjištěné informace stejně jako žalobcem tvrzené skutečnosti, které by mohly mít vliv na posouzení oné otázky, avšak po jejich vyhodnocení vyšlo najevo, že je nelze podřadit pod tento azylový důvod. Soud vzhledem k výše uvedenému neshledal námitku důvodnou, neboť žalovaný se jasně a srozumitelně s důvodem, pro nějž nebylo možno žalobci humanitární azyl udělit, vypořádal.
19. V neposlední řadě zdejší soud odkazuje na rozsudek NSS ze dne 11.3.2004, č.j. 2 Azs 8/2004-55, který konstatoval, že „*humanitární azyl je především určen osobám „těžce postiženým, těžce nemocným, či osobám, které pocházejí z oblastí, jež jsou významně postiženy humanitární katastrofou způsobenou lidskými či přírodními faktory*“. Obvykle se tedy jedná o případy těžkých zdravotních obtíží. Žalobce však uvedl, že jeho zdravotní stav je dobrý bez omezení a zvláštních potřeb. Žalovaný se v souvislosti s posuzováním důvodů pro udělení humanitárního azylu zabýval vedle zdravotního stavu žalobce i jeho rodinnou, sociální i ekonomickou situací. Žalobce v ČR nemá žádné rodinné vazby, jeho otec a manželka žijí na ve Vietnamu. Tudíž se nejedná v případě žalobce o důvod zvláštního zřetele hodný tak, jak jej pro svou aplikaci § 14 zákona o azylu vyžaduje. Rovněž z výše uvedeného demonstrativního výčtu osob, pro které je azyl dle § 14 zákona o azylu koncipován, lze vyčíst, že se jedná o výrazněji silnější zásahy do sféry žadatele (především k nim dochází na území domovského státu, nikoliv na území, kde je o azyl žádáno).
20. Je pravdou, že žalovaný se podrobněji nezabýval bezpečnostní situací a dodržováním lidských práv ve Vietnamu, avšak žalobce netvrdil žádné skutečnosti a neuvedl žádné obavy ohledně bezpečnosti ve Vietnamu ani ohledně dodržování lidských práv. Jak již bylo uvedeno výše, břemeno tvrzení v řízení stíhalo žalobce. I přesto si však žalovaný opatřil podklady týkající se bezpečnostní situace ve Vietnamu, a tyto zařadil do správního spisu. Žalobce neuvedl a ani správní orgán nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Z toho důvodu byl postup žalovaného správný a námitka žalobce v tomto směru není důvodná.
21. Žalovaný se také v napadeném rozhodnutí rozsáhle věnoval otázce udělení doplňkové ochrany, a to na straně 6-9. Své závěry žalovaný dostatečně odůvodnil a soud má za to, že

žalobce neprokázal, ani ve správním řízení nevyšlo najevo, že by mu hrozila vážná újma v případě jeho návratu do země původu dle § 14a zákona o azylu. Z toho důvodu má soud námitku žalobce týkající se posouzení o (ne)udělení doplňkové ochrany za nedůvodnou.

22. Soudu nezbyvá než zdůraznit, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem o pobytu cizinců na území ČR. S ohledem na uvedené soud proto hodnotí žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany jako účelovou, jejímž cílem je legalizace pobytu a v tomto směru odkazuje přiměřeně i na rozsudek NSS ze dne 24.2.2005, sp. zn. 7 Azs 187/2004, který uvádí, že: „Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Je patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území ČR či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona. Právní úpravu o pobytu cizinců na území ČR obsahuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění, jehož institutů měl žadatel možnost využít a které dříve i úspěšně využíval.“ nebo na rozsudek NSS ze dne 22.1.2004, č.j. 5 Azs 37/2003-46 - „Poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení pobytu cizince na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytů cizinců na území republiky tak, jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů. K legalizaci pobytu za účelem spolužití s osobou blízkou slouží předmětná ustanovení zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců ve znění pozdějších předpisů, a nikoliv zákon o azylu.“ Z citované judikatury je tak zřejmý záměr zákonodárce poskytnout azyl jen těm žadatelům, pro něž je zákon koncipován, nikoliv osobám, které ho volí jako prostředek k získání pobytového oprávnění v ČR místo správného postupu v souladu se zákonem o pobytu cizinců.
23. V postupu žalovaného ani v žalobou napadeném rozhodnutí soud nenalezl nedostatky, které by byly způsobilé ke zrušení napadeného rozhodnutí, neboť žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, přičemž přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a uspokojivým způsobem své rozhodnutí odůvodnil, přijaté řešení také odpovídalo okolnostem daného případu. Žalovaný postupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, opatřil si dostatečné podklady pro rozhodnutí, zjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, pečlivě přihlížel ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a provedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci. Všemi zjištěnými okolnostmi v této věci se žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečným způsobem objektivně zabýval, s čímž se zdejší soud ztotožnil.
24. Závěrem soud konstatuje, že neshledal žádný z žalobcem vytýkaných nedostatků napadeného rozhodnutí a považuje zjištěný stav věci v souladu s ust. § 3 správního řádu i s požadavky kladenými na napadené rozhodnutí dle § 2 odst. 2 a 4, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 správního řádu. Napadené rozhodnutí také není v rozporu s § 12, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. V souvislosti s tím považuje soud napadené rozhodnutí za přezkoumatelné a zcela v souladu se zákonem.
25. Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem soudu nezbylo, než žalobu zamítnout jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s.r.s., dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (**výrok I. rozsudku**), když žádná z žalobních námitek nebyla shledána důvodnou.
26. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.r.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné

náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána (výrok II. rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.)

Plzeň 22. června 2023

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně